

ANDREW
HUNTER
MURRAY

POSLEDNÍ ROZBRESK

PŮL SVĚTA
V MRAZIVÉ TEMNOTĚ,
PŮL VE SPALUJÍCÍM
ŽÁRU. A TAJEMSTVÍ,
KTERÉ MUSÍ VYJÍT
NA SVĚTLO.

HOST

THE LAST DAY

COPYRIGHT © ANDREW HUNTER MURRAY, 2020

COVER PHOTO BY BALAJI SRINIVASAN / SHUTTERSTOCK.COM

TRANSLATION © VOJTĚCH ETTLER, 2021

**CZECH EDITION © HOST – VYDAVATELSTVÍ, S. R. O., 2021
[ELEKTRONICKÉ VYDÁNÍ]**

ISBN 978-80-275-1034-4 [PDF]

ISBN 978-80-275-1035-1 [EPUB]

ISBN 978-80-275-1036-8 [MOBIPOCKET]

A já, Josef, jsem tedy šel – a nešel: Pohlédl jsem do vzduchu – a viděl jsem, jak vzduch nehybně visí. Pohlédl jsem na nebeskou klenbu – viděl jsem, že je bez hnutí a že ptáci na nebi stojí ani nehlesnou. Podíval jsem se na zem a viděl jsem mísu, jak tam ležela, a kolem leželi dělníci a sahalí do té mísy rukama a ti, co právě kousali, nekousali a ti, co si brali sousto, si nebrali a ti, co si nesli sousto do úst, už nenesli a všichni měli tváře obrácené vzhůru. A opodál hnali ovce na pastvu; už nešly dál – stály na místě a pastýř zvedal ruku, aby je popohnal holí, a zůstal s rukou napřaženou. Podíval jsem se k řece, která tam tekla – a viděl jsem kůzlata s bradou ve vodě; stála a nepila. Všechno v ten okamžik přestalo jít svou cestou.

PROLOG

ČERVEN

Půl třetí ráno a pořád žádné zprávy.

Američan čekal ve své stísněné pracovně. Čekal, až se ozve zvuk, který mu oznámí, že konečně volá Londýn.

Tu noc bylo v celé budově horko jako v peci. Klimatizace už se zase porouchala, ale on přesto jako poslední držel pozice a zabíjel čas seřizováním vysílačů, a čekal, dokud nezazvoní telefon. Zase bude muset přespat v kanceláři. Nemá šanci dostat se domů, musel by to na cestě otočit a jet zpátky.

Usrkával kávu, která už vystydla na okolní teplotu, a znovu si pročítal dokument, který mu včera přistál na stole. Psalo se v něm, že on i celé jeho oddělení dostává s dvouměsíční lhůtou výpověď.

O patnáct minut později se konečně rozdrnčel typický sled zvuků, který prozrazoval, kdo je na druhém konci.

„Jste tam?“ Hlas měl britský přízvuk, mluvil spěšně a pokašlával.

„Díkybohu. Máte dvě hodiny zpoždění.“

„Omlouvám se. Měl jsem pocit, že mě sledují. Musel jsem počkat. Ale mám pro vás novinky. Dobré zprávy. Chystá se něco velkého.“

„A co?“

„Něco, co by mohlo úplně vychýlit rovnováhu sil. Aspoň to říká můj informátor. A ten by to měl vědět.“

Američan si povzdechl. Takové historky už slyšel stokrát. Nikdy se nevyplnily – informátor se na poslední chvíli vypařil nebo se z důležitých spisů s nejvyšším stupněm utajení vyklubaly bezcenné papíry, zapadlé u někoho na dně šuplíku, pouhá změť nesrozumitelných dat, ze kterých se nedalo vyčíst zhora nic. Také se obvykle nakonec ukázalo, že „informátor z nejvyšších kruhů“ je nějaký obyčejný úředníček v krizi středního věku, který zatoužil poznat, jak se žije na druhé straně. Ale Američan byl profesionál, a tak položil otázky, které se od něj očekávaly.

„Nějaké podrobnosti? Od koho ta informace pochází?“

„Od někoho, koho jsem dobře znal. Každopádně je kompetentní. Víc než kompetentní. Něco pro nás má a konečně je ochotný nám to předat.“

„A zmínil se, co by za to od nás chtěl?“

„Nechce nic. Prý už stejně nemá co ztratit. Tvrdil, že chce napravit, co napáchal – tak to řekl.“

Američanovi bleskla hlavou myšlenka na jeho rodinu, na rozpálený domek, ve kterém bydlí s dalšími dvěma rodinami a není v něm k hnutí, na trpící pole, která se táhnou kilometry daleko, na všechnu tu usychající úrodu. Jeho děti od loňska zase zhubly. Měli s rodinou štěstí, že tu vůbec ještě jsou, na rozdíl od tolika jiných, a jemu přišlo iracionální a skoro až neslušné žít v sobě naději, že se věci obrátí k lepšímu. Jenže hovory jako tenhle mu to ani trochu neusnadňovaly.

„Co si o tom myslíte?“ zeptal se.

Hlas na druhém konci zněl upřímně. „Že mluví pravdu.“

Podíval se na úřední sdělení, které leželo na stole a oznamovalo mu, že jemu a jeho kolegům zbývá šedesát

dní, než se svět změní k nepoznání. Navzdory vedru se zachvěl.

„Doufám, že se nepletete,“ prohlásil. „Nemáme moc času.“

SRPEN

Loď plná mrtvol, tak to začalo. Později si na to vzpomněla.

Table vypadala, že ji vlny unášejí už desítky let. Trup se nořil hluboko pod hladinu a její původní účel se nedal určit: nátěr na bocích už dávno oprýskal a kusy železa válející se po palubě zrezly tak, že už nebylo poznat, k čemu sloužily. Dokonce i svijonožci podél čáry ponoru seschli a pomřeli. Na zábradlí dřepěli dva racci, kteří nikdy neviděli člověka, a jako nějaká groteskní hlídka sledovali obzor.

V takovém stavu ji našli.

Jejich člun byl menší, rychlejší a prořezával hladinu jako nůž. Hukot přívěsného motoru byl ten nejhlasitější zvuk na kilometry daleko. Vezlo se jich na něm sedm. Každý měl na sobě svítivě oranžovou kombinézu a u pasu se mu houpala maska s obřími očníci a legračním tupým rypákem.

Přirazili k většímu plavidlu, vztyčili žebřík a šest z nich vyšplhalo nahoru. Sedmý zůstal na stráži. Všichni její společníci měli těžké černé boty – ona chodila v zašlých bílých teniskách. Kromě toho měli všichni na zádech automatickou pušku. Ona nenesla nic.

Zblízka loď vypadala – vlastně ani ne loď, usoudila, spíš staré rybářské bárky – ještě žalostněji. Palubní prkna se ve sluneční výhni zkroutila, zábradlí místy úplně chybělo. Dvířka do kormidelní visela napůl vyvrácená z pantů a ve větru se vrzavě pohupovala.

A vzduchem se linul slabý hnilobný zápach, který zesiloval poblíž skulin okolo poklopu vedoucího dolů do nákladního prostoru.

Dva z jejich společníků vystoupali po schůdcích do kormidelny, další dva pomalu obcházel palubu a zkoušeli pevnost zábradlí. Ona a poslední voják přešli k poklopu uprostřed lodi. Byl zamčený na visací zámek, ale podařilo se jim ho vypáčit. Nasadili si masku, pustili se dolů a během sestupu oba vytáhli baterku. Puch se s každým krokem stupňoval a vnikal Hopperové i přes ochranný filtr do nosu. Cítila, jak se v ní probouzí obvyklé znepokojení, a zrychlil se jí dech.

Nákladní prostor lodi byl sotva větší než přepravní kontejner. Panovala tam tma. Kromě světla z jejich baterek prosvítalo mezerami mezi seschlými palubními prkny dolů už jenom pár úzkých slunečních paprsků. Vzadu ve sníženém podpalubí viselo ze stropu několik háků, na kterých se houpaly prázdné, smotané sítě.

Vepředu se kupila hromada prázdných konzerv, vedle se válelo asi deset matrací a na nich třicet lidských těl rozežraných hnilobou. Výjev doplňovala smítka prachu, která poletovala v pruzích světla pronikajících škvírami v palubě, a ono zlatavé žíhání se pohupovalo sem a tam, jak se člun kolébal na vlnách.

Její společník se lhostejně otočil a začal prohledávat zadní část nákladního prostoru. Ona posvítila baterkou na mrtvolu a přinutila se k nim přistoupit blíž, tak blízko, aby mohla nohou odstrčit cáry oblečení a prohlédnout si jejich kostry. Podle tvaru pánve většinou muži, pár žen a v rohu na pravoboku kousek od ostatních dvě menší tělíčka, u kterých se pohlaví identifikovat nedalo. Hrdlo jí sevřely dobře známé prsty paniky a musela si připomenout: *Buď v klidu, hlavně buď v klidu. Tvař se, že jsi v klidu.*

Kosti v hadrech byly zčernalé, vůbec nezářily bělobou, jak si lidé představují. A rozhodně nebyly holé. Na většině lebek se ještě ježily chomáče vlasů. Klekla si a posvítila baterkou na nejmenší mrtvolu, na paže, na potrhanou látku halící trup a pak na hlavu. Ještě se jí ani neprořezaly druhé zuby. Poblíž ležel na prknech jakýsi drobný amulet: jednoduchá kovová spirála navlečená na šňůrku.

Minutu nato se vedle ní objevil kolega a rukou jí naznačil, že našel skrýš neotevřených konzerv. Naházeli je do jeho modrého plátěného vaku a zamířili ke schůdkům. Muž už stoupal nahoru, ale Hopperová z náhlého popudu odběhla zpátky k tělíčku a zdvihla amulet ze země.

Jakmile se celý jejich šestičlenný oddíl opět sešel na palubě, všichni zase slezli po žebříku do čekajícího člunu. Jeden voják přilepil na bok větší lodi těsně pod hladinou hroudu jakési hmoty a zabodl do ní krátkou tyčku. Když se motor člunu probral k životu, muž odtrhl z konce tyčky proužek, ta začala syčet a doutnat a na hladině se roztančily horké bubliny.

Do několika minut od jejich odjezdu rozbuška dohorela a ozvala se tlumená rána. V trupu lodi se objevila trhlina.

O pět minut později už loď znatelně klesla. Za dalších deset zmizela pod vodou docela.

Jako jediná z posádky se ohlédla a sledovala, jak se loď potápí. Těsně nad obzorem na širém oceánu pableskovalo bledé slunce, které na tomhle místě v téhle zeměpisné šířce setrvalo hodinu za hodinou každý den.

2

Vlnochod nabíral tempo. Byl to opravdu pořádný drobeček, který se využíval na údržbové práce, k výcviku, pro odtah a tak podobně. Mnohdy nebýval k dispozici, ledaže nastala nějaká naléhavá situace. Jelikož ho měl ve správě Schwimmer a jeho mužstvo, spíš zůstával zakotvený, dokud se nerozječely poplašené sirény varující před ledovci.

Toho rána se ozvaly v 5.07. Rozřízly vzduch sytým, nesnesitelně hlasitým kvílením, které mělo všechny vyhnat z postelí. I po třech letech na plovoucí elektrárně se Hopperová při tom zvuku probouzela s trhnutím a bušením srdce. Ale pořád patřila k těm šťastnějším – coby vědecká pracovnice měla kajutu sama pro sebe. Řadoví vojáci spali v buňkách po čtyřech.

Už skoro dosáhli maximální rychlosti. Hopperová se rozhlédla. Řízení obstarával Harv, dlouhé vlasy mu ve větru vlály téměř vodorovně a rukou pevně svíral kormidlo. Všiml si jejího pohledu a mrkl na ni. Tam v podpalubí si počíнал klidněji než ona. Při pohledu na ty mrtvolky málem utekla, skoro před tím studeným, páchnoucím vzduchem vzala do zaječích. Harvova uklidňující a robustní přítomnost ji nakonec udržela na místě, ale vděčná byla i za tu plynovou masku. Ještě teď v krku cítila zvratky. Na jedné takové lodi se vezla i její matka.

Bylo jasné, že Harv bude na mrtvolky zvyklejší než ona, ale říkala si, že zřejmě ani on už nějakou dobu žádnou

neviděl. Za ty tři roky, co byla na stanici, tu žádný voják nezemřel, s výjimkou Draxe po té nehodě a jedné jednadvacetileté naivky, Lambertové, která si vyšla na palubu během bouřky a vítr ji smetl do moře. Jakmile se počasí umoudřilo, vyslali za ní pátrací četou, která kroužila kolem elektrárny v čím dál větších soustředných kruzích, dokud Schwimmer nerozhodl, že už se nafty vyplývalo dost. O týden později se našel její baret, který se čirou náhodou zasekl o ocelovou palisádu v místě, kde se plovoucí elektrárna stýkala s mořem.

Bylo mrazivo. Pokaždé když Harv popohnal motor, člun zrychlil a chlad se do ní zahryzl s novou silou. Hopperová přejela pohledem po bledých tvářích zachmuřených vojáků po obou stranách úzké uličky. Leeson vypadal zničeně a ochable visel přes tvrdou oranžovou postranici.

Leesonovi bylo teprve devatenáct. Ve službě strávil pouhých pár měsíců, ale už teď každou další minutu očividně nenáviděl. Mohl dopadnout mnohem hůř, pomyslela si. Mohl skončit v Obilnici, hlídkovat na Skotské vysočině nebo nahánět odpadlíky v kentských bažinách. Tady měl aspoň jistá tři jídla denně a to, že žádný skutečný boj nehrozí. Leeson ani nevěděl, jaké má štěstí: flek na mořské elektrárně dostal málokdo.

Hopperová se na sedátku otočila doleva a zadívala se dozadu. Tady v severním Atlantiku viselo slunce na obloze nízko, jenom pár centimetrů nad obzorem. Ranní slunce, mohutná žlutá šmouha, která byla příliš rozředěná atmosférou, než aby doopravdy hřála, ale zároveň příliš jasná na to, aby se dalo předstírat, že je noc. Tady na stanici bylo neustále těsně po svítání.

Dobře věděla, že loď s hromadou mrtvol v podpalubí není to jediné, co jí leží v žaludku. Hlavou jí pořád vířily

myšlenky na ten dopis – který před několika týdny dostala a který byl odeslán ještě měsíc předtím –, na tenký nažloutlý papír, popsaný sotva patrným, roztřeseným písmem.

Ellen, nenič prosím tento dopis dříve, než si ho přečteš. Víím, už jen skutečnost, že Ti piši, Tě raní. Avšak závisí na tom mnohem více, než si dokážeš představit. Nezbyvá příliš času.

Harv se s těmi nalezenými konzervami vyznamenal, uznala v duchu, ale byla by mnohem radši, kdyby jí neřekl, až se budou otvírat a jíst, jako to udělal po poslední úspěšné výpravě na palubu zbloudilé lodi. Nic je tolik nepřibližovalo ke starému světu, než když jedli plody sklizené před desítkami let a uzrálé na slunečním světle, jaké si pamatoval už jen málokdo.

Dnešním úlovkem samozřejmě nepohrdne – nebyla zase tak zásadová, aby odmítla drahocenné kalorie navíc –, ale už teď věděla, že nad každým soustem bude dlouho přemýšlet. Kdy se to jídlo v plechovkách sklidilo, zpracovalo a zakonzervovalo? Kdy ty plechovky někdo koupil nebo ukradl, kdy je vyndali ze skladu a uložili za přepážku v nákladovém prostoru rybářské lodi, aby oddálily smrt hladem?

Ale hlavně, proč je nikdo neotevřel a jak ti chudáci zemřeli? Odhadovala to spíš na nějakou nemoc než násilí, proto ten zámek u poklopu na palubě. Ať ta skořápka vyplula odkudkoli – z Jižní Ameriky nebo možná z jižní Evropy –, pasažéři mohli na palubu zavléct řadu nemocí, které se nijak neprojevíly, dokud loď neopustila přístav a nevydala se napříč Atlantským oceánem bez lékaře a s nedostatkem léků. Možná si posádka zabrala záchranné čluny a zanechala cestující svému osudu?

Zauvažovala, kdo z nich asi zemřel jako poslední, ale pak se v duchu okřikla. Ať se na té bárce odehrála jakákoli hrozná scéna, už patří minulosti. Každopádně pokud ta loď vyplula z opačné strany Atlantiku, děti v podpalubí byly pravděpodobně starší než ona. Všechny lodě z Ameriky odrazily od břehů už před drahnou dobou.

A zase ten dopis, dral se jí do hlavy, tlačil před oči. Věty se jí v mozku samy od sebe opakovaly – dokonce i po dvou týdnech si pamatovala každé slovo.

Je toho více, co jsi během studií netušila – mnohem více. Je zcela nezbytné, abych Ti vše vysvětlil, a to výhradně o samotě. Můj život se nachýlil ke konci. Už Ti nemohu nijak ublížit. Ale Ty máš možnost zabránit mnohem většímu zlu. Prosím. Přečti si můj dopis. Nezbývá příliš času.

Zapomeň na to, přikazovala si v duchu. Zapomeň, zapomeň.

Lodě duchů už nebyly tak časté jako dřív, ale pořád se jich tam venku na vlnách houपालy tisíce, pořád jich byla obří flotila, které velela pouze čirá náhoda. Většinu z nich moře odneslo do mrtvé zóny uprostřed Atlantiku, kde utvářely loďstvo o rozměrech desítek kilometrů čtverečních, souostroví rzi a špíny, které nečeká nic než postupný rozpad a potopení. Kdesi četla, že před zpomalením se na moři v jeden okamžik běžně vyskytovaly stovky tisíc plavidel. To znělo naprosto neuvěřitelně.

V současnosti už lodě nepředstavovaly vážnou hrozbu – v národních státech totiž nezůstalo dost lidí, kteří by je vyslali. Mnohem častější byly ledovce. A také nebezpečnější: lodě znamenaly problém, jenom když byly velké, ale i malá kra mohla způsobit katastrofu.

Přesto měli kolem plošiny zřízený třicetikilometrový bezpečnostní okruh. Zaslouhou Harvova

elektrotechnického nadání se osazenstvo elektrárny při narušení okruhu radiotelegraficky dozvědělo, v kterém úseku k němu došlo, a získali tak přehled o situaci. Následně byl na průzkum vyslán *Vlnochod*. V případě ledovce se do terénu povolala větší loď, *Gertie*, která ho odtáhla na novou trajektorii. Ale s menšími objekty si měli poradit sami.

Hopperová měla při ledovcových výpravách za úkol spočítat směr plutí ledových ker a určit převládající proudy na hladině, na základě čehož se od ní očekávalo doporučení, kolik síly a v jakém směru je potřeba vyvinout, aby se předešlo srážce. Plnit povinnosti s hmatatelnými výsledky bylo uspokojující, ale zvládlo by to každé malé dítě, a navíc ji to odvádělo od její skutečné práce.

Její skutečná práce. A už tu byl zase, muž, který ji jako první učil všemu, co teď dělala. Slova z dopisu jí v uších zněla pronášená jeho hlasem, tichým a kajícím, jako tehdy při jejich posledním setkání.

Hluboce jsem Tě ranil. Víím to. Ale také přesně víím, jak své chyby odčinit. Jsi jediná, kdo může pomoci. Nikomu jinému nedůvěřuji.

Plovoucí elektrárna už byla na dohled. První se jako vždycky objevily věžové reaktory a proužky páry z topné soustavy – rozedrané obláčky vycházející z komínů určených k mnohem většímu záprahu. Ano, tohle teď bylo cosi jako její domov: studená halda radioaktivního kovu ztracená v ledovém moři.

Při slavnostním otevření se o stanici básnilo jako o průkopnickém počínu. Dnes coby zchátralý pomník neúspěchu dřepěla tři sta kilometrů daleko od jihozápadního pobřeží Anglie. Sice první svého druhu, ale zároveň také poslední. Z rozhovorů s Harvem věděla,

že reaktory pořád vyrábějí dost energie na to, aby se stanice udržela v chodu a něco málo zbylo i pro pevninu. Jakmile však tahle skomírající efektivita zanikne, elektrárna bude bez lítosti opuštěna a odsouzena k zapomnění, jako tolik dalších věcí v tomhle uvadajícím světě.

A pak ty poslední řádky v dopise, ta snažná prosba. Ne o odpouštění, ale o – kdoví o co, těžko říct. Nejspíš to byl marný pokus o omluvu, podbarvený vábivou špetkou tajemství. Jenže Hopperová už o žádná tajemství nestála.

Prosím, diskrétně mě kontaktuj na výše uvedené adrese. Ellen, nepokoušej se dostat blíž. Hrozí Ti velké nebezpečí. Ale odepiš mi. Prosím. Musím Ti něco ukázat.

A dál už nic, jen roztřesený podpis: *Edward Thorne.*

Ten dopis spálila. Užívala si, že ho držela právě v takovém úhlu, aby začátek shořel až na závěr. Poslední čitelná slova byla *Ellen, prosím nenič tento dopis*, poté *Ellen, prosím nenič* a nakonec jenom *Ellen*. Schválně si připojenou adresu odmítla zapamatovat, kdyby snad její rozhodnost později ochabla. Žádnou odpověď neodeslala.

Stanice se přiblížila. Už byla nad vlnami vidět celá, ponurá a ošlehaná větrem. Připomínala obří železnou korunu: poslední pozůstatky nějakého gigantického utonulého krále. Ze čtyř mohutných pilířů se odlupovala rez, na kotevní řetězy dorážela vodní tříšť a lomcoval s nimi severoatlantský vichr. Ve spodní části se stanice zbarvila dozelena, obrostla srstí z mořské flóry, která se jí držela zuby nehty, jako by věděla, že stovky kilometrů daleko lepší útočiště nenajde.

Hopperová si z opasku odepnula čturu s vodou, několikrát si lokla a sledovala moře, jestli náhodou nespatří velrybu.

A potom když už člun setrvačností doplouval ke staničnímu molu, obrátila pohled zpátky na kovový kolos a poprvé si všimla, že na palubě sedí jako masařka velký černý vrtulník.

Ted' po třiceti letech působilo Zpomalení jako něco naprosto přirozeného. Bylo zvláštní si představovat, že kdysi lidem přivodilo nevěřicný šok.

Hopperová věděla, že se řadí k posledním dětem „před“. Narodila se pouhé čtyři roky před tím, než se planeta v otáčení kolem své osy zbrzdila téměř na nulu. Takových moc nebylo. Od té doby se samozřejmě děti narodila spousta, ale v oněch závěrečných letech porodnost prudce klesla. Svět znehybněl, napjatě očekával všeobecnou zkázu a s dětmi, které tehdy už měly pár roků, zacházel jako s honorací – usilovně se dbalo o jejich stravu a pohodlí, jako by šlo o předběžnou omluvu za porouchanou planetu, kterou jejich rodiče nedokázali opravit.

Zato novorozeňata se během té doby považovala v lepším případě za výstřelek, v horším za bezohlednou krutost. Proč přivádět novou duši na svět, který se řítí do záhuby? Chaos a nedostatek zdrojů ke konci Zpomalení držel celosvětové libido v šachu. Řada těhotenství byla ukončena, předčasně a neodborně.

Nepřesnosti v měření času, které se postupem k závěrečnému východu slunce stupňovaly, měly za následek, že se žádné dítě oficiálně nestalo posledním pamětníkem starého světa: světa rozbřesků, soumraků a chladivých jasných večerů. A i kdyby se snad nějaké velké hodiny zastavily přesně v souběhu se zemskou rotací a porodnice všude po světě v záznamech zapátraly po

posledním narození, k ničemu by to nevedlo. Ať už tím dítětem byl kdokoli, pravděpodobně byl dávno po smrti.

Z toho důvodu byla generace Hopperové výrazně méně početná než ta předchozí i následující. Teď už se situace na pevnině trochu zlepšila: rodilo se více dětí, zakládalo více rodin a pořádalo více svateb. V dávných dnech se svatbám věnovaly celé časopisy. Hopperová jeden našla v domě svého otce. Byl opoznámkovaný matčiným úhledným rukopisem, tady hvězdička, tam zakroužkovaná květinová výzdoba. Teď si člověk nedokázal představit, že by takhle plýtvat papírem. Jakmile pomyslela na svou matku, jako vždy ji bodlo u srdce: čas už ostrí otupil, ale bolest byla pořád nesnesitelná.

Obroda. Jedna nová továrna každý měsíc, čítala v úředních zprávách. Každý týden více orné půdy, každý rok více škol, silnic, jídla. Před dvěma roky nová železniční trať. Velká britská obnova byla v plném proudu. Občas tomu bylo ze zrezavělé mořské elektrárny, ustrnulé v nekonečném podzimním ránu, těžké věřit. Ale zprávy se nesly v optimistickém duchu.

Přísně vzato samozřejmě neříkaly pravdu. Každý věděl, že v určitých regionech se vládní regulace ctily spíš porušováním než jejich dodržováním, například na severu, v rozsáhlém novém obilném pásu napříč Skotskem, na spoustě míst mimo velká města. Vypukaly nepokoje, které vláda unaveně potlačovala – každou chvíli se někde objevilo tělo nějakého nebohého zemědělského inspektora s výzvou, ať si ho úřady odvezou. Nic z toho se člověk samozřejmě z oficiálních kanálů nedozvěděl, ale bylo pozoruhodné, kolik toho veřejnost věděla, třebaže se o tom v novinách nikdy nepsalo.

A teď se tu najednou zčistajasna objeví vrtulník. Byl malý, bachratý a jeho vypouklá skleněná kabina připomínala hmyzí oko.

Stanice sice disponovala helipadem, ale za tu dobu, kterou tady Hopperová strávila, ho někdo využil vůbec poprvé. Palivo bylo vzácné a vyhrazené pouze pro důležité vládní záležitosti. Vojáci už helikoptéru zahlédli také, šfouchali do sebe lokty a ukazovali si na ni. Hopperová vůči ní pocítila nevysvětlitelný odpor.

Na okamžik ji napadlo, jestli si nepřišli pro Harva kvůli tomu žertíku se sirénami. Pak se sama sobě musela zasmát. Před měsícem Harv nějak vyčmúchal, že Schwimmer bude mít brzy narozeniny. A tak v onen slavný den, když se vojáci seřadili na palubě k ranní inspekci – a Schwimmer právě otevíral pusu –, Harv na poplašné sirény spustil elektronické „Hodně štěstí, zdraví“, naprosto falešné a ukvílené. Hopperová, která výjev sledovala z kantýny, se tomu upřímně smála. Vojáci zpívali a Schwimmer byl celý brunátný, jak se v něm svářil vztek a pobavení.

Jakožto Schwimmerova pobočníka mohl Harva stihnout přísný trest, ale podařilo se mu velícího důstojníka umluvit. To byl celý Harv. Šarmantní jako vždy.

Jestli vláda může propálit tolik kerosinu, jenom aby vyletěla nad moře a pozvala si Harva na kobereček kvůli něčemu takovému, musí být Anglie stabilnější a lépe řízená země, než si myslela.

Vnochod už proplouval pod železnou vstupní mříží k molu vyčnívajcímu nad hladinou. Přesně v tu chvíli se před vrtulníkem objevila postava – v černém, s bílou páskou na paži.

Člun vypnul motor, setrvačností doklouzal do malého doku a vojáci vyskákali ven a začali ho vytahovat po

lodním skluzu. Hopperová vylezla na výstupní rampu a pozorovala je.

Co si tak asi mohlo vyžádat helikoptéru? Výměna velitele? To těžko, nového by prostě určitě přivezli na další zásobovací lodi. Lékařská pohotovost? To by muselo být něco hodně zlého, a nic takového se k ní nedoneslo. A pak se jí zvedl žaludek, protože ji napadlo, že možná přiletěli kvůli tomu dopisu.

Vtom jí Harv houkl do ucha, až sebou trhla: „Za chvílku se to dozvíš.“

„Co jako?“

„Kdo to sem přišel úřadovat.“

Zhluboka se nadechla. „Určitě o nic nejde.“

Harv se ušklíbl. „Jak myslíš.“

Vojáci si svlékli oranžové kombinézy a pověsili je do plechových skříněk podél doku. Její a Harvův oblek se bude muset vyčistit. Odhodila ho spolu se zachráněnými konzervami do provizorní dekontaminační nádoby – což byla ve skutečnosti prostě bedna na výstroj vyložená olověnými pláty a nahoře polepená podomácky vyrobenou lebkou se zkříženými hnáty, vystřiženou z fluorescenční tkaniny. Pokud plechovky nevykážou známky radiace, omyjí se a zkonzumují. Pokud radioaktivní budou, vyhodí se: přiváží se ke kontejneru s odpadem, aby místo plovoucí stanice zamořily mořské dno.

Četa dokončila práci, spočítala se a zmizela v kovovém průlezu. Ocelová dvířka se za nimi přibouchla. Zůstala s Harvem v doku sama, jenom voda černá jako dehet šplouchala ve čtvercovém prostoru uprostřed. Z dorážení vln na vnější stěny stanice jí naskočila husí kůže.

„Tyhle fakt nesnáším.“ Pořád jí ještě bylo nevolno, živě si pamatovala nechutné pohupování oné rybářské

lodi, ale zároveň na sebe byla našťvaná, že takhle dává najevo svou slabost.

„Ty loď? Ty nemá rád nikdo, El. Asi bys byla trochu úchyl, kdyby ti přišly fajn.“ V Harvově hlubokém hlasu pořád malinko zazníval přízvuk. Narodil se v Bostonu, jeden rodič pocházel z Anglie a druhý z Ameriky. Do Británie se přistěhovali, když byl ještě dítě, těsně předtím, než to celé začalo, díky čemuž patřili k posledním šťastlivcům, kteří bezvýhradně získali plné občanství. Jelikož ho dobře znala, neuniklo jí, že se čas od času pokouší svůj americký původ zakrýt, zkracuje samohlásky a zarputile se snaží prokázat dost loajality, aby na základě mluvy nikdo o jeho státní příslušnosti nepochyboval.

„Odkud podle tebe ti nebožáci byli?“

„Radši na ně vůbec nemyslet. Stejně už to měli nejspíš docela dlouho za sebou.“

„Neříkej mi, že je potápíš rád.“

„Osobně bych radši klesl ke dnu, než abych se navěky plácal na hladině. Tak pojď.“

Hopperová prolezla dvířky za Harvem a začala stoupat po schůdcích vedoucích na palubu. Na tolik mrtvol už dlouho nenarazili. Poslední dvě plavidla byla téměř liduprázdná. Zato na té lodi předtím, jihoamerickém trajektu před třemi měsíci, málem nebylo k hnutí. Přinejmenším jednou do týdne se jí o tom pořád zdálo.

„O co teda myslíš, že jde?“ Nevydržela se nezeptat. Určitě zjistili, že jí napsal Thorne. Jiné vysvětlení není. Ale jak? A proč je to tak důležité, aby sem kvůli tomu někdo vážil cestu až z pevniny?

„S tím vrtulníkem? Nejspíš o nějakou kancelářskou krysu, která nás přišla zkontrolovat, jestli dost šetříme cizrnou a jestli spíme pod dekou o předepsané tloušťce. Nebude to nic vážného.“

Otočil se a při úsměvu ukázal zuby. Jeden mu chyběl – tvrdil, že mu ho vyrazili klackem v potyčce u hranic. Byl pohledný, ale Hopperová z něj cítila, že je na takovou jasnou známku střetu ve svém zevnějšku náležitě hrdý.

Zamyslela se. „Dodávka zásob?“

„Takhle malé helikoptéry nic neuvezou. Zásoby to nebudou, leda by poslední zásobovací loď zapomněla otvírák na konzervy.“

„Tak něco zdravotního?“

Harv pokrčil rameny. „Pokud vím, tak ještě včera byli všichni v cajku. A Donaghy má léků v zásobě na čtvrt roku, teda za předpokladu, že dostaneme akorát syfilis a migrénu. Takže sázím na to, že nám přiletěli sdělit nějaké novinky. Každopádně ten vrtulník je našich.“

„Jak to víš?“

„Poznal jsem ho. Je to britský model.“

„Třeba už pevninu obsadili Skandinávci a my jsme poslední výspa Britského impéria.“

Harv se uchechtl. Pak se odmlčeli, jeho kanady v tichu dusaly po železných schodech, její tenisky vrzaly. Stanice měla několik podlaží. Některé části elektrárny už byly mimo provoz, v dobré půlce z nich platil zákaz vstupu a tamní zastaralá technika už sloužila jenom k rozebírání na součástky. Když měla Hopperová volno, občas vyrazila ven, toulala se po chodbách a zkoušela, jak dlouho potrvá, než na někoho narazí. Její rekord činil dvě a čtvrt hodiny.

Došli na konec schodiště. Harv se opřel do dveří a dovnitř se nahnul studený vzduch. Na palubě nikdy nemrzlo – i když za tmy v dobách před Zastavením to tam muselo být hodně neutěšené –, ale obvykle tam bylo dost chladno a sychravo, aby se člověk rád vrátil

do vnitřních prostor. Hopperová to poznala na vlastní kůži: každé ráno na palubě hodinu běhala kolečka.

Nad plošinou se táhla dlouhá zakřivená střecha kantýny a společenských místností, ze kterých byl výhled na oceán. Zamířili k nim a po cestě minuli helikoptéru. O zábradlí se tam čelem k moři opírala postava, kterou Hopperová zahlédla z člunu. Muž s odbarvenými vlasy, ostříhanými na ježka. Vypadal jako motorkář: kožená bunda, černé kalhoty, vysoké boty. Nevšímal si jich, zíral na hladinu a v ruce mu bez zájmu odhořívala cigareta.

Když dorazili ke kantýně, Hopperová si okénkem ve dveřích všimla Schwimmerovy plešky. Seděl u jednoho z dlouhých ocelových stolů zády k nim. Jakmile vstoupili, otočil se.

Harv zasalutoval. Schwimmer mu pozdrav oplatil a zabručel: „Pohov.“ Pak dodal: „Dobré ráno, paní doktorko.“

„Dobré ráno, pane plukovníku.“

„Kapitáne, podejte hlášení.“

„Ano, pane. Zachytili jsme ji zhruba v šest čtyřicet pět. Malou bárku. Všichni jsme se nalodili, až na Drachmanna, který držel hlídku. Při vstupu na palubu jsme si všimli...“

Zatímco Harv mluvil, její oči si po tom ostrém světle na palubě postupně přivykly na přítmí a ona začala vnímat i zbytek místnosti. Na druhé straně stolu seděly čelem ke Schwimmerovi dvě postavy. Muž, pořád ještě v kabátě, a žena.

Žena působila impozantním dojmem – zjevně byla z dvojice vyšší, ačkoli možná jenom seděla vzpřímeněji. Hopperová odhadovala, že je jí něco přes čtyřicet, a vypadala jako hollywoodská krasavice, která už

začala trochu uvadat. Tmavě hnědé vlasy s nádechem červené měla pečlivě nakadeřené a rty jí zářily silnou vrstvou rudé rtěnky, přičemž koutky se jí zjevně ze zvyku samolibě zvedaly vzhůru.

Muž byl o pár let starší. Byl vyzáblý a jeho mastné prořídlé vlasy už chytaly šedý odstín. Zašedlou měl i pleť, až na spodní čelist, kde měl kůži od tupé žiletky červenou a podrápanou. Límeček košile mu obepínal krk tak těsně, že mu po straně mírně vystupovala žíla. Vypadal unaveně a nezúčastněně.

Před dvojicí stály na dlouhém ocelovém stole dva kelímky místní odporové kávy. Harv jí říkal „Neptunovy chcanky“. Z kelímků se nekouřilo – už tam nejspíš nějakou dobu stály. Zase začala vnímat Harvův hlas.

„...připraveni, jakmile bude chtít Fraser sejít dolů a zahájit dekontaminaci, pane.“

„Díky, kapitáne. To je zatím vše.“

„Pane.“

Další zasalutování a Harv se vytratil zpátky na palubu. Hopperová sledovala, jak odchází, a otočila se, až když si uvědomila, že na ni Schwimmer mluví.

„Promiňte, pane?“

Schwimmer byl příliš zdvořilý, než aby na její nepozornost poukázal. „Jenom jsem říkal, jak se zrovna hodí, že jste s kapitánem McCrumem přišla i vy, paní doktoro. Máte návštěvu. Z Londýýýna.“ V posledním slově zazněl náznak posměchu – *jaká čest, že za tebou přiletěli tihle měšťáci*. Pokynul směrem ke stolu, kde už se vysoká žena zvedala a nabízela Hopperové ruku. Potřásla si s ní.

„Dobré ráno, doktoro Hopperová. Jmenuji se Ruth Warwicková. Jsem z ministerstva vnitra. Bála jsem se, že vás vzbudím, ale vy jste dneska patrně vstávala